

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2023/33109-3
Saksbehandler: Lene Lundgren Kristensen
Avdeling: Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen

Regionalplan for klimaomstilling i Rogaland - Fastsetting av planprogram

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
		Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Revidert planprogram_FORELØPIG
- 2 Besvarelse av høringsinnspillene
- 3 Høringsinnspillene

Sammendrag

Planprogrammet for Regionalplan for klimaomstilling i Rogaland har vært på høring i perioden 13. desember 2022 – 17. februar 2023.

Vi har mottatt 23 skriftlige høringsinnspill. De uttrykker i stor grad støtte til planprosessen og innholdet i planprogrammet.

De fleste innspillene er knyttet til plan- og utredningstemaene som omtales i planprogrammet. Det er også gitt mange innspill til selve planen. Saken beskriver hvilke innspill som er gitt og endringer som er gjort i planprogrammet etter høringen.

Det reviderte planprogrammet vurderes å gi gode føringer for videre planarbeid og blir derfor lagt fram for sluttbehandling og vedtak.

Fylkesdirektørens innstilling

Planprogrammet til Regionalplan for klimaomstilling i Rogaland vedtas og legges til grunn for det videre planarbeidet.

Gunn Claire Westad
fylkesdirektør

Gareth Doolan
konst. regionalplansjef

Bakgrunn for saken

Fylkestinget vedtok i oktober 2020 å utarbeide en regionalplan for klimaomstilling. Formålet med planarbeidet er å fastsette felles klimamål for Rogaland, og konkretisere hvilke grep som må gjøres for å lykkes med omstillingen. Regionalplanen skal bidra til konkret handling for å nå klimamålene.

Planprogrammet viser hvordan planarbeidet skal organiseres, i tråd med Plan- og bygningsloven § 8-3. Forslag til planprogram ble sendt på høring desember 2022. Planprogrammet legges nå fram for sluttbehandling og vedtak.

Problemstilling

Fylkesutvalget skal ta stilling til om forslaget til revidert planprogram skal legges til grunn for videre arbeid med Regionalplan for klimaomstilling i Rogaland.

Saksopplysninger

Om høringen

Forslag til planprogram ble lagt ut til høring på fylkeskommunens nettsider 13. desember 2022, med frist 17. februar 2023. Det ble sendt ut brev om høringen til aktuelle offentlige etater og alle kommunene i Rogaland.

Det ble gjennomført en digital høringskonferanse 12. januar 2023 med 77 deltakere.

Om høringsuttalelsene

Vi har mottatt 23 høringsinnspill fra følgende instanser:

Kommuner

Bjerkreim kommune
Suldal kommune
Hjelmeland kommune
Sauda kommune
Klepp kommune
Tysvær kommune
Stavanger kommune
Sandnes kommune
Randaberg kommune
Time kommune
Gjesdal kommune
Sola kommune
Strand kommune

Offentlige instanser

Bane NOR
Statens vegvesen
Kystverket
Statsforvalteren i Rogaland

Næringsliv

Lnett

Energigass

Rogaland landbrukspark

Rogaland bondelag

Andre interessenter

MaPlan

Forum for natur og friluftsliv Rogaland (FNF Rogaland)

Om planprogrammet

I planprogrammet er det definert to hovedtema:

1. Utslipp av klimagasser
2. Klimarisiko

Videre foreslås det seks deltemaer for regionalplanen:

1. Redusere direkte utslipp
2. Smart energiomstilling
3. Sirkulær ressursbruk
4. Bærekraftig forvaltning av natur og arealer
5. Trygt og klimatilpasset samfunn
6. Fremtidsrettet og rettferdig omstilling

Nedenfor følger en kortfattet oppsummering av høringsinnspillene.

Planens retning, mål og ambisjoner

- Mange uttrykker at en regionalplan for klimaomstilling er ønsket, og at de ser frem til fortsettelsen av planarbeidet.
- Mange uttrykker støtte til de foreslåtte plantemaene.
- Flere savner en konkretisering av mål for regionalplanen, og ber om en avklaring av planens ambisjonsnivå i forhold til nasjonale målsettinger. Noen ber om at målene må være ambisiøse. Flere påpeker at målene må være konkrete, realistiske og etterprøvbare.
- Det blir i flere innspill påpekt at kommunene i Rogaland har et noe ulikt utfordringsbilde, og ulike forutsetninger for å jobbe med klimatiltak. Flere aktører ber om at disse ulikhetene hensyntas ved samordning av klimamål.

Klimagassutslipp

- Flere savner en bredere tilnærming til temaet utslippsreduksjoner, og påpeker at indirekte utslipp er viktige å ta i betraktning i omstillingen for å bli et lavutslippssamfunn.

Natur og arealer

- Flere poengterer at natur må ivaretas, både av hensyn til karbonlagring, naturmangfold og klimatilpasning.
- Flere aktører berømmer kartleggingen av karbonrike arealer i Rogaland.
- Flere aktører etterlyser en utdyping av verktøy for en mer bærekraftig forvaltning av natur og arealer. De aller fleste innspillene som berører planens virkemiddelbruk, faller inn under temaet natur og arealer.

Energi

- Flere støtter opp om viktigheten av energieffektivisering og smart energibruk.
- Noen aktører etterlyser en tydeligere omtale av kraft- og nettutbygging. Dette begrunnes med at det høyst sannsynlig vil være behov for ytterligere kraft- og nettutbygging for å nå klimamålene.

Klimarisiko

- Noen aktører etterlyser en bredere vurdering av samfunnsmessige konsekvenser av klimaomstillingen.

Virkemiddelbruk

- Mange etterlyser en tydeliggjøring av hvor førende klimaomstillingsplanen bør være, og hvordan planens mål og satsingsområder skal/bør følges opp.
- Flere etterlyser bindende og klare føringer i regionalplanen, mens noen derimot uttrykker bekymring for hvor inngripende regionalplanen vil kunne bli for kommunal planlegging.

Medvirkning og organisering

- Flere uttrykker at de ønsker å holdes orienterte om planarbeidet, og få muligheten til å delta på medvirkningsarrangementer.
- Sandnes kommune vil gjerne involveres sterkere i planarbeidet, og ber om en plass i Klimarådet.
- Stavanger kommune spiller inn at deres deltakelse i EUs Mission Cities (klimanøytrale byer) taler for et tettere samarbeid mellom kommunen og fylkeskommunen.

Endringer etter høringen

Fylkesdirektøren har foreslått noen endringer i planprogrammet på bakgrunn av høringsinnspillene.

Høringsinnspillene og forslag til håndtering av disse er lagt fram for prosjektgruppen og Klimaråd Rogaland.

Forslag til endringer er tydelig markert i planprogrammet som nå blir lagt fram for endelig vedtak.

Fylkesdirektørens vurderinger

Høringsinnspillene til planprogrammet uttrykker i stor grad støtte til planarbeidet og planprogrammet. Mange ser positivt på at Rogaland fylkeskommune utarbeider en regional plan for klimaomstilling.

Endringer i planprogrammet

I flere av høringsinnspillene foreslås det endringer i forslaget til planprogram. Se eget vedlegg med samling av alle innspill, og vedlegg med fylkesdirektørens kommentarer.

- *Kapittel 1 Om behovet for en klimaomstillingsplan:* Det gjøres noen tekstlige endringer, slik at målet med regionalplanen kommer tydeligere frem, for å nyansere noe mer om Rogalands utfordringsbilde, og for å kommentere på aktuell virkemiddelbruk i planen.
- *Kapittel 2 Plantema:*
 - Det gjøres noen tekstlige endringer, slik at det fremkommer tydeligere at regionalplanen omhandler alle klimagassutslipp - både direkte og indirekte utslipp.
 - Utslippsstatistikken oppdateres med utslippsdataene for 2021, som er de nyeste dataene tilgjengelig fra Miljødirektoratet.
 - Deltemaet «Bærekraftig bruk av natur og arealer» skrives om, slik at det blir enda tydeligere hvordan klima, natur og arealer henger sammen, og hvordan dette er tenkt håndtert i planarbeidet.
 - Deltemaet «Smart energibruk og energiomstilling» får noen tekstlige justeringer.
 - Hovedtema 2 klimarisiko utdypes noe, slik at behovet for å avdekke samfunnsmessige konsekvenser kommer tydeligere frem.
- *Kapittel 4 Rammer for planarbeidet:* Naturavtalen og EU Missions legges til i teksten. Det samme gjelder Energikommisjonens NOU «Mer av alt - raskere».
- *Kapittel 5 Hvordan skal planprosessen gjennomføres?:*
 - Teksten om medvirkning konkretiseres noe, i tillegg til en justering av fremdriftsplanen i figur 6.
 - Organisering en Klimarådet foreslås justert. Det foreslås at Nord-Jæren og Haugalandet representeres med to medlemmer hver i Klimarådet, altså med ytterligere ett medlem hver, sammenlignet med dagens organisering. Disse regionene representerer både en vesentlig del av Rogalands befolkning og fylkets totale klimagassutslipp.
 - Det foreslås at Statsforvalteren i Rogaland inviteres med i Klimarådet. Statsforvalteren er statens viktigste representant i saker som gjelder klima og klimaomstilling i fylket.

Justering av framdriftsplan

Det er ønskelig med noe mer tid til involvering av interessentene i planarbeidet. I dette planarbeidet er det avgjørende med mobilisering og samordning av rogalandssamfunnet. Høringsinnspillene viser at vi trenger spesielt å jobbe mer med å engasjere næringslivet. Tatt i betraktning hvor omfattende klimaomstillingen er, og at omstilling både angår og påvirker hele rogalandssamfunnet, hadde vi forventet at høringen skulle nå ut bredere. Det er derfor ønskelig med noe mer tid til medvirkning enn det som ligger inne i opprinnelig framdriftsplan.

Medvirkning er en høyt prioritert oppgave i regionalplanarbeidet, og fylkesdirektøren anbefaler derfor å justere framdriftsplanen, slik at planperioden forlenges med et par måneder. Ny framdriftsplan legger opp til vedtak av endelig plan i februar 2025.

Konklusjon

Med utgangspunkt i mottatte høringsinnspill, er det gjort noen endringer i forslaget til planprogram.

Fylkesdirektøren anbefaler at fremlagt forslag til planprogram vedtas.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.